

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»**

Кафедра менеджменту та економіки

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ:**

**“ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦIAЛЬНО — ТРУДОВІ
ВІДНОСИНИ”**

Укладач:

Доктор економічних наук, професор

Ю. К. Зайцев

Обговорено та схвалено на засіданні
кафедри менеджменту та економіки,

протокол № 132 від «29» 09 2020 р.
Завідувач Ю. Ремига Ю. Ремига

Київ – 2020

“ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ” [Текст]:
Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни для
студентів спеціальності 073 «Менеджмент». – Київ. – 15 с.

Розробник: д.е.н., професор

Зайцев Ю. К.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ: НЕОБХІДНІСТЬ ТА МОЖЛИВОСТІ

Підготовка висококваліфікованих фахівців конкурентоспроможних на ринку праці, здатних до компетентної та ефективної діяльності за обраною спеціальністю, вимагає значного підвищення уваги з боку викладачів, кафедр до підвищення рівня творчої активності студентів у процесі оволодіння необхідними знаннями та навичками, отже до організації їх самостійної роботи над дисциплінами, що вивчаються, до підвищення рівня усвідомлення необхідності систематичного, наполегливого вивчення широкого кола матеріалів у позалекційний час.

Самостійна робота студента (CPC) – невід'ємна складова частина підготовки фахівців в НН інституті “Європейська школа бізнесу” Міжнародного європейського університету і є однією з ефективних форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами обов’язкових занять. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами під час навчання, їх поглиблення, набуття і удосконалення практичних навичок та умінь за відповідними спеціальністю та напрямом.

Актуалізація потреби у розвитку самостійної роботи студентів при вивченні тих чи інших дисциплін зумовлена також двома принциповими обставинами: по-перше, стрімким розвитком використання новітніх технологій щодо отримання необхідної інформації в індивідуальному порядку і, по-друге, глобальною вірусною пандемією, яка, обмежуючи можливість безпосередніх контактів викладачів і студентів, не може, тим не менш, завадити свідомому студенту оволодівати, під дистанційним контролем викладача, програмним матеріалом курсів у значній мірі самостійно.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, визначається навчальним планом і становить не менше 1/3 і не більше 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги самостійної роботи окремого студента можуть значно виходити за межі навчальної програми, якщо це зацікавило його і у нього виникло бажання (потреба) у поглибленні та розширенні кола знань з даної навчальної дисципліни.

Самостійному вивченю студентами курсу, чи окремих його тем, передують базові лекції, на яких розкриваються алгоритм та завдання вивчення курсу, окреслюються ключові та проблемні аспекти логіки, змісту, сутності дисципліни, їх функціональне навантаження щодо засвоєння теоретичного та прикладного значення питань, що розглядаються.

Самостійна робота студентів включає такі складові: підготовку до аудиторних занять (лекції, семінари, тощо); виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; самостійне вивчення окремих тем курсу відповідно до навчально-тематичних планів; підготовку до контрольних випробувань, у тому числі до фронтальних, модульних і комплексних контрольних робіт; підготовку до підсумкової державної атестації (іспит, або залік); роботу в студентських наукових гуртках, проблемних групах, семінарах тощо; участь у роботі факультативів, спецсемінарів тощо, участь у науковій і науково-методичній роботі кафедр, наукових підрозділів; участь у наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах, тощо; інші види діяльності, що ініціюються та здійснюються викладачами та кафедрами.

УМОВИ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Умови для самостійної роботи створюються ННІ “Європейська школа бізнесу” і його кафедрами, відповідальними за конкретні напрями навчальної діяльності. Матеріально-технічне та інформаційно-технічне забезпечення самостійної роботи студентів включає: бібліотеку з комп’ютерним читальним залом; комп’ютерний клас з можливістю роботи в Інтернеті;

Кафедри та науково-дослідні лабораторії інституту мають проводити систематичну роботу по залученню студентів до участі в науково-дослідній діяльності відповідно до положень про ці підрозділи.

Організаційні структури, в яких студенти здійснюють наукову діяльність (студентські наукові товариства, проблемні групи, гуртки, семінари тощо), створюються інститутом і його підрозділами з ініціативи студентів.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Збільшення частки часу для самостійної роботи студентів вимагає адекватного збільшення кількості академічних годин, що відводяться на підготовку викладачами індивідуальних завдань для студентів, на контроль якості виконання цих завдань, на організацію круглих столів, міні конференцій, на яких студенти доповідають про результати своїх індивідуальних досліджень, розробок, рефератів, есе з тієї чи іншої теми. До того ж, викладач має проводити поточні групові та індивідуальні консультації, індивідуальну роботу з окремими студентами, розробку науково-методичних і навчальних матеріалів.

Організація та контроль за ходом, змістом і результатами самостійної навчальної роботи здійснюються відповідно до графіків контролю самостійної роботи студентів. Такі графіки розробляються та затверджуються кафедрами ННІ “Європейська школа бізнесу”.

Організація та проведення самостійної роботи студентів має на меті оволодіння такими вміннями та навичками:

- вміння самостійно організувати вивчення та засвоєння окремих тем і розділів дисципліни, що вивчається;

- оволодіння методикою самостійної роботи з каталогами бібліотеки, пошуку необхідних наукових і навчальних джерел для вивчення сутності тієї чи іншої проблеми та формування своєї думки і позиції щодо способів її розв'язання;

- оволодіння навичками роботи з навчально-методичною, науковою літературою, вміннями визначати головне, змістовне у матеріалі, проблемі, що розкривається у джерелах, осмислювати матеріал і використовувати його при підготовці до виступу, написанні тексту реферату, есе, статті тощо;

ЗМІСТ І ВИДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Усі види самостійної роботи повинні виконуватися студентом особисто, являти собою закінчену розробку, демонструвати достатню компетентність автора в розкритті питань, що досліджуються; мати навчальну, наукову або практичну спрямованість і значимість; містити певні елементи новизни (при виконанні науково-дослідної роботи).

Види і зміст самостійної роботи студента зожної спеціальності визначаються навчальною програмою з дисципліни. Час, що відводиться на самостійну роботу студента зожної спеціальності, визначається навчальним планом.

Самостійна робота студентів в процесі вивчення начальної дисципліни передбачає підготовку фіксованих виступів, доповідей, написання ессе, рефератів, виконання письмових контрольних робіт.

За своїм змістом реферат, ессе чи виступ повинні відповідати обраній темі. Обсяг ессе, реферату як правило, у межах 10-12 сторінок тексту, структура якого включає план, коротку вступну частину у якій зазначається актуальність теми, визначаються мета та завдання дослідження, ступінь її розробки у новітніх джерелах; власне зміст, у якому розкривається сутність проблеми, що розглядається, пропонується своє бачення шляхів її розв'язання; узагальнення та висновки; список використаних джерел.

Викладення матеріалу в рефераті, ессе повинно мати науковий характер, свідчити про навички студента до аргументації своєї позиції з тієї чи іншої проблеми, вміння чітко й у доступній формі, без орфографічних і синтаксичних помилок, формулювати свою думку. Пряме переписування матеріалів з літератури неприпустиме. Кожна цитата має мати посилання на конкретне її джерело із зазначенням усіх вихідних даних роботу на яку студент посилається, та сторінки, на якій розміщено висловлювання цитованого автора. Писати текст слід на одному боці аркуша, розбірливо, без помилок. Студенту надається право самостійного вибору теми реферату, ессе із переліку питань, які подано далі. Викладач має право запропонувати нову тему поза списком питань. Які пропонуються у програмі.

Рекомендації щодо самостійного вивчення окремих тем і проблем курсу повинні містити в собі вказівки стосовно терміну, обсягу, якості засвоєння матеріалу із зазначенням навчальних і наукових видань, що використовуються з

цією метою, а також питання для самоконтролю, тести, контрольні завдання тощо.

КОНТРОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Результати самостійної роботи студентів оцінюються викладачем відповідного курсу. Форми контролю обираються викладачем з таких варіантів:

- поточний контроль на основі виконання практичних робіт;
- поточний контроль засвоєння знань на основі оцінки усної відповіді на питання, повідомлення, доповіді тощо (на практичних заняттях);
- усна доповідь;
- вирішення ситуаційних завдань;
- конспект, виконаний з теми, що вивчалась самостійно;
- тестування, виконання письмової контрольної роботи;
- стаття, тези виступу та інші публікації в науковому, науково-популярному, навчальному виданні тощо за підсумками самостійної навчальної й науково-дослідної роботи.

Критерії оцінювання:

"Відмінно" – заслуговує студент, який успішно виконав контрольну роботу, реферат чи ессе та під час захисту дає логічно побудовані, обґрунтовані відповіді на поставлені запитання; уміло методи сучасного дослідження, вільно володіє термінологією при характеристиці різноманітних явищ і процесів.

"Добре" – заслуговує студент, який володіє достатнім обсягом знань відповідно до навчальної програми, але не завжди може аргументувати висловлені ним думки й положення сформульовані в рефераті, ессе; опрацював усі рекомендовані джерела, але недостатньо оперує ними; використовує для відповіді положення тільки окремих наукових праць;

"Задовільно" – заслуговує студент, який виявив знання основної частини навчального матеріалу, але не завжди може використати отриману інформацію при аналізі проблем, що розглядаються; має недостатній рівень вмінь щодо систематизації та узагальнення матеріалу; виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності, але доволі часто припускається помилок та неточностей у відповіді.

"Незадовільно" – заслуговує студент, який виявив істотні помилки у знаннях програмного матеріалу дисципліни, припустився принципових помилок у виконанні контрольних завдань і не може конструктивно продовжувати навчання без набуття базових знань з усіх розділів програми курсу.

Таблиця 1. Таблиця відповідності шкали оцінювання контрольних робіт, рефератів та ессе студентів денної форми навчання

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною системою
A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4
C	Добре – правильна робота з певною кількістю незначних помилок	4
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю помилок	3
E	Достатньо – виконання задоволяє мінімальні вимоги до даного виду робіт	3
FX	Незадовільно – потрібно доопрацювати завдання, або виконати інший вид завдання	2

Критерій оцінювання ІНДЗ (студентські наукові статті, тези на наукові конфекції):

Робота, яка оцінюється в 12 балів, повинна відповідати таким вимогам:

1. Робота виконана по темі, що є сучасною актуальною проблемою;
2. План. Зміст, висновки, самостійність виконання відповідають вимогам, що пред'являються до наукових робіт;
3. Обґрутування актуальності теми, аргументація основних положень дослідження, висновків і пропозицій відповідають вимогам до написання наукового тексту;

Робота оцінюється у 6 балів, якщо:

1. поставлене завдання виконано в цілому правильно згідно з зазначеними вимогами, але аргументація вимагає серйозного доопрацювання;
2. У тексті та списку літератури недостатньо представлена сучасна наукова література, відповідний статистичний матеріал;
3. Висновки вірно окреслені, однак не подаються у розгорнутому вигляді;

Приклад оформлення титульного аркуша контрольної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ННІ “ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ”
Кафедра менеджменту та економіки

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни “Економіка праці та соціально-трудові відносини”
Варіант № _____

Студента(-ки) _____ курсу _____ групи
ННІ “Європейська школа бізнесу”,
спеціальності «Менеджмент»

(прізвище, ім’я, по батькові)

Перевірив: _____
(науковий ступінь, вчене звання, ініціали та прізвище викладача)

КИЇВ 2020

Приклад оформлення титульного аркуша ессе

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ННІ “ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ”
Кафедра менеджменту та економіки

НАЗВА ТЕМИ

(без слова «тема» і без лапок, великим шрифтом)

Ессе виконав (-ла)
Студент(-ка) _____ курсу _____ групи
ННІ “Європейська школа бізнесу”,
спеціальності «Менеджмент»

(прізвище, ім'я, по батькові)

Перевірив: _____
(науковий ступінь, вчене звання, ініціали та прізвище викладача)

КІЇВ 2020

1. ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ:

Для закріплення теоретичних знань і практичних навичок по дисципліні студентам пропонується виконати контрольну роботу.

Завдання виконується на аркушах формату А4 на комп'ютері або рукописно з дотриманням вимог нормоконтролю до оформлення матеріалу.

Вимоги нормоконтролю до оформлення матеріалу:

- робота повинна бути виконана технічно і літературно грамотно: надрукована на одній стороні листа формату А4, друкувати з інтервалом 1,5 пт., розмір шрифту – 14;

- текст слід писати, дотримуючись наступних розмірів полів: верхнє і нижнє – 20 мм., ліве – 30 мм, праве – 15 мм.;

- всі лінії, літери, цифри і знаки повинні бути одного кольору (чорного);

- сторінки нумерують арабськими цифрами і проставляють в правому верхньому кутку;

- ілюстрації і таблиці слід розташовувати в роботі безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці;

- назва таблиці або рисунка повинна бути короткою і відображати його зміст; пишеться з великої літери. В кінці назви таблиці або рисунка крапка не ставиться.

Титульний аркуш включається в загальну нумерацію сторінок реферату, але номер сторінки не проставляється.

При виконанні завдань із кількісними характеристиками слід дотримуватися наступних вимог:

- перед розв'язанням завдання необхідно привести його умову;

- розв'язання завдання слід супроводжувати необхідними формулами, розрахунками, короткими поясненнями;

- всі розрахунки показників виробляються з точністю від 0,01, до 0,1%;

- наприкінці роботи вказується перелік використаної літератури, ставиться підпис студента та дата.

2. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО РЕФЕРАТУ, ЕССЕ, КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ:

1. Методологія; парадигма досліджень; субстанціональні основи; трансформація; глобалізація; взаємозв'язок; міждисциплінарність;
2. Сутність та роль духовних і морально-етичних функцій праці у розвитку економіки та суспільства;
3. Технологічний спосіб виробництва: причини та чинники їх трансформації та зміни;
4. Людський капітал, інтелектуальний ресурс, інтелектуальний, соціальний, організаційний, емоційний капітал. Їх роль у забезпеченні процесів розвитку економічної та соціальної систем суспільства;
5. Специфіка позаекономічних методів управління працею в сучасній економіці; поясніть їх роль у підвищенні ефективності функціонування праці та гармонізації соціально-трудових відносин;
6. Специфіка інтересів різних груп суб'єктів соціально-трудових відносин у сучасній економіці, спільні сторони їх інтересів;
7. Діалектика взаємодії та взаємовпливів соціально-трудових і соціально-економічних відносин з позицій підвищення ефективності економічного розвитку та гармонізації відносин у суспільстві;
8. Основні складові якості трудового життя та можливі шляхи її зростання;
9. Роль держави у регулюванні проблем соціально-трудових відносин у сучасній економіці;
10. Принципові відмінності людиноцентричної та трансгуманістичної парадигми економічного та соціального розвитку з позицій перспектив розвитку праці та соціально-трудових відносин;
11. Сутність і роль позаекономічних чинників формування та функціонування сучасного ринку праці;
12. Тенденції до змін у структурі та характері зайнятості в умовах нанотехнологічних революцій;
13. Причини та природа глобальних викликів для ринку праці в умовах революції 4.0.
14. Характеристика чинників, що визначають якість робочої сили на різних історичних етапах розвитку суспільства;
15. Сутність ключових проблем збереження і розвитку трудового потенціалу планети в умовах глобалізації, цифровізації та роботизації економіки;
16. Сутність і відмінності таких форм капіталу як людський, інтелектуальний, соціальний та емоційний;
17. Причини появи нематеріальних форм капіталу, їх функції;
18. Дилема парадигми розвитку та використання трудових ресурсів в умовах суцільної інтелектуалізації та роботизації суспільного виробництва;
19. Процеси розвитку сучасних нанотехнологічних революцій та природа викликів щодо можливостей використання трудового потенціалу планети;

20. Варіанти розв'язання проблеми стрімкого зростання суперечностей на ринках праці та в трудовій сфері;
21. Праця як сувора життєва необхідність та внутрішня потреба людини;
22. Інтенсифікація праці та розвиток суперечностей соціального характеру;
23. Внутрішні та зовнішні чинники зростання якості праці у сучасній економіці;
24. Особливості трудових процесів в умовах інноваційної економіки;
25. Особливості та складнощі нормування праці в умовах якісних змін у технологічному способі виробництва, характері та змісті праці;
26. Цілі, форми та складові інформаційного забезпечення в соціально-трудовій сфері в умовах глобалізації та революції 4.0;
27. Сутність поняття та явища «виробництво вільного часу»;
28. Розвинута особистість як головне соціальне багатство суспільства;
29. Сутність понять і явищ: «соціальне відчуження», соціальна депривація», «соціальна ворожість», причини їх появи та розвитку;
30. “Асоційована” праця в умовах глобалізованої економіки та суспільства;

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ (ситуаційні вправи):

1. Розкрийте причини виникнення та функції системи соціального партнерства, дайте характеристику найбільш ефективних систем соціального партнерства у розвинених країнах;
2. Поясніть причини становлення та природу виробничої демократії. Розкрийте найбільш ефективні моделі виробничої демократії в сучасних країнах;
3. Сформулюйте свою позицію щодо можливості подолання безробіття в умовах сучасної глобалізованої економіки;
4. Які, на Ваш погляд, можливі варіанти розв'язання проблеми стрімкого зростання суперечностей на ринках праці та в трудовій сфері;
5. Охарактеризуйте найбільш ефективні, на Вашу думку, методи виявлення і можливості практичної реалізації резервів підвищення продуктивності праці та продуктивної спроможності національних економік;
6. Знайдіть та проаналізуйте національні програми управління продуктивністю праці в розвинених країнах. Проведіть порівняльний аналіз цих програм із Програмами в Україні, якщо такі існують;
7. Знайдіть у праці Й. А. Шумпетера «Капіталізм, соціалізм і демократія» характеристику принципів організації системи мотивації до праці в капіталістичній ринковій економіці. Сформулюйте своє ставлення до цієї системи;
8. Дайте характеристику найбільш ефективних, на Ваш погляд, сучасних систем оплати праці у провідних країнах світу;
9. У чому, на Ваш погляд, полягають ключові проблеми організації та забезпечення мотиваційної природи заробітної плати в Україні;

10. Розкрийте сутність матеріальних і нематеріальних форм мотивації до праці у сучасних корпораціях Японії, Німеччини, Швеції, США (країна на Ваш вибір) тощо, які можуть стати прикладом наслідування для України;
11. Окресліть актуальні концептуальні засади формування національної моделі соціально-трудових відносин в Україні;
12. Дайте характеристику еволюції державної політики зайнятості в розвинених країнах Заходу та Сходу та можливостей і проблем використання її зasadничих принципів і форм в умовах сучасної України;
13. Проаналізуйте умови становлення та досвід функціонування моделей виробничої демократії в країнах Європи та в Японії з позицій гармонізації соціально-економічних відносин у суспільстві;
14. Чому стан і проблеми регулювання трудових доходів в Україні можна розглядати як чинник гальмування процесів становлення інноваційної економіки та ефективного ринку праці в країні;
15. Спрогнозуйте розвиток ціннісних орієнтирів соціально-трудових і соціально-економічних відносин в умовах розгортання нанотехнологічних реолюцій та тенденцій становлення посткапіталізму;

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Steven G. Medema (2019).The Economics Book: From Xenophon to Cryptocurrency, 250 Milestones in the History of Economics (Sterling Milestones), Sterling, New York.
2. Handbook of the History of Economic Thought: Insights on the Founders of Modern Economics (The European Heritage in Economics and the Social Sciences (11)) 2012th Edition by Jürgen Backhaus (Editor), Springer. URL: <http://competitionandappropriation.com/wp-content/uploads/2017/08/HandbookHistoryThought.pdf>.
3. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник /за заг. ред. А.М. Колота. - К.: КНЕУ, 2009.
4. Герасименко О.О. „Економіка праці й соціально-трудові відносини”. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни - К.: КНЕУ, 2009.
5. Герасименко О.О., Гнибіденко І.Ф., Ємельяненко Л.М., Цимбалюк С.О. „Економіка праці й соціально-трудові відносини”. Електронний дистанційний навчальний посібник.- К.: КНЕУ, 2006.
6. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посібник / С. М. Пилипенко, М. В. Горобинська, Л. І. Піддубна [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Харківський нац. екон. ун-т. - Харків : Вид-во ХНЕУ, 2008. - 296 с.

7. Колот А.М. Соціально-трудові відносини: теорія і практика регулювання: Монографія. – К.: КНЕУ, 2008. - 230 с.
8. Колот А.М. Соціально-трудова сфера: стан відносин, нові виклики, тенденції розвитку: Монографія. – К.: КНЕУ, 2010.
9. Колот А.М., Цимбалюк С.О. Мотивація персоналу. – К.: КНЕУ, 2011.
10. Зайцев Ю. К., Москаленко О. М. Трансформація форм, функцій, результатів праці в інформаційній економіці та її соціально — економічні наслідки // Соціально — трудові відносини: теорія та практика. Збірник наукових праць. - № 1 (9). - 2015. - С. 53 — 60.
11. Зайцев Ю. К. Умови відновлення мотиваційної природи заробітної плати в переходній економіці України // Економіка України. - № 8. - 2002. - С. 45 — 50.
12. Зайцев Ю. К. Соціалізація економіки України та системна трансформація суспільства: Монографія. - К.; КНЕУ, 2002. - 188 с.
13. Зайцев Ю. К. Системна парадигма та аналіз соціального ринкового господарства — Чернівці: Золоті літаври, 2000. - 288 с.
14. Зайцев Ю.К, Москаленко О.М. Сучасна політична економія як теоретична основа економічного розвитку суспільства: у 2 кн. - Кн. I. Філософсько- методологічні засади архітектоніки предмета сучасної політичної економії: монографія / Ю. К. Зайцев, О. М. Москаленко. - Київ: КНЕУ, 2018. - 397, [3] с.
15. Зайцев Ю. К., Москаленко О. М. Сучасна політична економія як теоретична основа економічного розвитку суспільства : у 2 кн. — Кн. II. Сучасна політична економія як методологічна парадигма економічної політики розвитку у глобалізованому суспільстві: монографія / Ю. К. Зайцев, О. М. Москаленко. – Київ: КНЕУ, 2020. - 275 с.
16. Москаленко О. М. Теорія і модель випереджаючого економічного розвитку в системі суспільних стратегічних потреб: монографія / О. М. Москаленко. - К.: КНЕУ, 2014. - 550, [2] с.
17. Дейнека Т. А. Соціально-економічні суперечності процесу глобалізації суспільства (політико-економічний аналіз) : монографія / Т. А. Дейнека. - Київ : КНЕУ, 2018. - 510, [2] с.
18. Сидорина Т. Ю. Цивилизация труда: заметки социального / Т. Ю. Сидорина. - Спб, Алетейя, 2014.
19. Орехов Андрей Михайлович. Социальная философия. Предмет, структурные профили и вызовы на рубеже XXI века / А. М. Орехов. - М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2011.
20. Лебедева И. П. Японский рынок труда в XXI веке. Экономические и социальные проблемы. - М., Институт востоковедения РАН, 2019. - 314 с.
21. Экономика США в XXI веке: вызовы и тенденции развития / [Аксенов П. А. И др.]; отв. Ред. В. Б Супян; Федеральное государственное бюджетное учреждение науки Институт США и Канады Российской академии наук. - М.: Издательство «Весь мир» . - 424 с.
22. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436 – IV в чинній редакції.
23. Закон України "Про колективні договори і угоди" від 01.07.1993 № 3356-XII в чинній редакції.

24. Закон України "Про оплату праці" від 24.03.1995 № 108/95-ВР в чинній редакції.

25. Закон України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності" від 15.09.1999 № 1045-XIV в чинній редакції.

26. Закон України "Про організації роботодавців" від 24.05.2001 № 2436-III в чинній редакції.

27. Закон України "Про соціальний діалог в Україні" від 23.12.2010 № 2862-17 в чинній редакції.

28. Закон України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)" від 03.03.1998 № 137/98-ВР в чинній редакції.

29. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття" від 02.03.2000 № 1533-III в чинній редакції.

30. Закон України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" від 09.07.2003 № 1058-IV в чинній редакції.

31. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працевздатності" від 23.09.1999 № 1105-XIV в чинній редакції.

32. Закон України "Про відпустки" від 15.11.1996 № 504/96-ВР в чинній редакції.

33. Закон України "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні" від 05.03.1993 № 2999-XII в чинній редакції.

34. Закон України "Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні" від 06.09.2012 № 5207-17 в чинній редакції.

35. Закон України "Про забезпечення рівних прав і можливостей чоловіків і жінок" від 17.05.2012 № 4719-VI в чинній редакції.

36. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII в чинній редакції.

37. Конвенції і рекомендації, прийняті Міжнародною Конференцією праці, 1919 — 1956, Т.1. — Женева: Міжнародне бюро праці, 1991.

38. Конвенції і рекомендації, прийняті Міжнародною Конференцією праці, 1957 — 1990, Т.2. — Женева: Міжнародне бюро праці, 1991.

Додаткова література

1. Андрушенко А. І., Дубровський І. М. Система соціального партнерства як інститут регулювання трудових відносин в Україні. — Харків: Реал, 2004.

2. Армстронг М., Стивенс Т. Оплата праці: Практ. посіб. з побудови оптимальної системи оплати праці та винагороди персоналу / Пер. з англ.; За наук. ред. Т. В. Герасимової. — Дніпропетровськ: Баланс Бізнес Букс, 2007.

3. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посібник / С. М. Пилипенко, М. В. Горобинська, Л. І. Піддубна [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Харківський нац. екон. ун-т. - Харків : Вид-во ХНЕУ, 2008. - 296 с.
4. Лайкер Джейфрі К. Філософія Toyota. 14 принципів роботи злагодженої команди / пер. з англ. Наталія Валевська. - К.: Наш формат, 2017. - 424 с.
5. Аткинсон, Энтони Б. Неравенство: как с ним быть? / Энтони Б. Аткинсон; пер. с англ. О. Левченко; под науч. ред. М. Добряковой. - М.: Издательский дом «Дело» РАНХиГС, 2018. - 536 с.
6. Форд, Генри. Моя жизнь. Мои достижения / Генри Форд: пер. с англ. Е. А. Качелина. - Москва: Издательство АСТ, 2018. - 349 с.
7. Ельмееев В. Я. Социальная экономия труда: общие основы политической экономии. - Спб.: Изд-во С.-Петерб. ун-та, 2007. - 576 с.
8. Тироль, Жан. Экономика для общего блага / пер. с фр. И. Шевелевой; научный редактор перевода М. Левин. - М.: Изд-во Института Гайдара, 2020. - 696 с.
9. Армстронг М. Практика управления человеческими ресурсами. — 8-е изд. / Пер. с англ. под ред. С. К. Мордовина. - СПб: Питер, 2008.
10. Аудит и контроллинг персонала: Учеб. пособие / Ю. Г. Одегов, Т. В. Никонова. — М.: Экзамен, 2002.
11. Балабанова Н. В., Жуков В. И., Пилипенко В. Е. Социальный диалог. Социальное партнерство. Социальное государство / Акад. труда и соц. отнош. ФПУ. — К., 2002.
12. Беккер Г.С. Человеческое поведение: экономический подход. Избранные труды по экономической теории: Пер. с англ. / Сост., науч. ред., послесл. Р. И. Капелюшников; предисл. М. И. Левин. — М.: ГУ ВШЭ, 2003. — 672 с.
13. Генкин Б.М. Организация, нормирование и оплата труда на промышленных предприятиях. - М.: Норма, 2008.
14. Генкин Б.М. Экономика и социология труда. - М.: Норма, 2007.